

Περιεχόμενα

Συγγραφείς του τόμου	9
1. Γλωσσική ανάπτυξη: Εισαγωγικά σχόλια, διευκρινίσεις.....	11
<i>Δημήτρης Νικολόπουλος</i>	
2. Ανάπτυξη και οργάνωση του νευρωνικού μηχανισμού για την ακοή, την όραση και τις βασικές λειτουργίες.....	21
<i>Παναγιώτης Σίμος</i>	
3. Η ανάπτυξη της αντίληψης της ομιλίας	65
<i>Αθανάσιος Χρ. Πρωτόπαπας</i>	
4. Βαρηκοΐα - κώφωση: Επίδραση στην ανάπτυξη της προφορικής επικοινωνίας - Αποκατάσταση με ακουστικά βαρηκοΐας και κοχλιακά εμφυτεύματα	135
<i>Θωμάς Π. Νικολόπουλος & Νίκος Δ. Παπαδημητρίου</i>	
5. Ομιλία: Ανάπτυξη της ομιλίας και διαταραχές τεμαχιακής δομής	175
<i>Αρετή Οκαλίδου</i>	
6. Στάδια σημασιολογικής και λεξικολογικής ανάπτυξης.....	231
<i>Χαρίκλεια Πρώιου</i>	
7. Ανάπτυξη της σύνταξης και της μορφολογίας σε παιδιά με φυσιολογική ανάπτυξη και σε παιδιά με διαταραχές του λόγου.....	277
<i>Θεόδωρος Μαρίνης</i>	
8. Πραγματολογική ανάπτυξη και διαταραχές.....	315
<i>Ιωάννης Βογινδρούκας</i>	
9. Ανάπτυξη και διαταραχές δεξιοτήτων γραπτού λόγου	345
<i>Δημήτρης Νικολόπουλος</i>	
Λεξιλόγιο όρων.....	395
Ευρετήριο θεμάτων και όρων.....	409

Συγγραφείς του τόμου

Ο **Ιωάννης Βογινδρούκας** είναι λογοπεδικός, διδάκτωρ του Τομέα Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, εργάζεται στο Ιατροπαιδαγωγικό Κέντρο Βόρειας Ελλάδας του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης και διδάσκει σε θέση 407-80 στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας. Ασχολείται με τον αυτισμό και τις γλωσσικές και επικοινωνιακές διαταραχές που συνυπάρχουν με αυτόν, είναι εκπαιδευτής του γλωσσικού προγράμματος ΜΑΚΑΤΟΝ και τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζονται στο ευρύ φάσμα των αναπτυξιακών γλωσσικών διαταραχών, των ειδικών μαθησιακών δυσκολιών, των πραγματολογικών διαταραχών, και στη χρήση εναλλακτικών μεθόδων επικοινωνίας.

Ο **Θεόδωρος Μαρίνης** είναι Λέκτορας στο Τμήμα Κλινικής Γλωσσολογίας του Πανεπιστημίου του Reading, με εξειδίκευση στην κατάρτιση και επεξεργασία λόγου σε ενήλικους, παιδιά με φυσιολογική ανάπτυξη και παιδιά με διαταραχές του λόγου.

Ο **Δημήτρης Νικολόπουλος** είναι Λέκτορας στο Τμήμα Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης. Είναι απόφοιτος του Πανεπιστημίου του Λονδίνου με μεταπτυχιακές σπουδές στο Institute of Neurology and Neurosurgery του Λονδίνου και στο University College London (U.C.L.). Μετεκπαιδεύτηκε στις εξελικτικές διαταραχές μάθησης στο Columbia University της Νέας Υόρκης. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα επικεντρώνονται στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων του γραπτού λόγου, στις εξελικτικές διαταραχές μάθησης, καθώς και στις ψυχολογικές επιπτώσεις που αυτές επιφέρουν στα άτομα που βιώνουν χρόνιες δυσκολίες μάθησης.

Ο **Θωμάς Π. Νικολόπουλος** (MD, DM, PhD.) είναι Επίκουρος Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών (Αττικό Νοσοκομείο). Εξειδικεύθηκε επί επτά χρόνια στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο του Nottingham Αγγλίας, όπου εργάστηκε και κατέλαβε τις θέσεις του consultant και του lecturer στο Πανεπιστήμιο (τ. Αν. Διευθυντής του Κέντρου Κοχλιακών Εμφυτεύσεων του Πανεπιστημίου του Nottingham).

Η **Αρετή Οκαλίδου** είναι Επίκουρη Καθηγήτρια Λογοπαθολογίας και Αγωγής του Λόγου στο Τμήμα Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, όπου διδάσκει μαθήματα σχετικά με τις επιστήμες λόγου και ακοής, τις διαταραχές επικοινωνίας και τα προβλήματα ακοής. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα επικεντρώνονται στην ανάπτυξη λόγου και ομιλίας παιδιών με προβλήματα ακοής και κοχλιακά εμφυτεύματα, στην ανίχνευση προβλημάτων λόγου σε παιδιά προσχολικής ηλικίας, καθώς και σε θέματα βασικής έρευνας της ελληνόφωνης ομιλίας.

Η **Χαρίκλεια Πρώιου** είναι διδάκτωρ του Τμήματος Ομιλίας και Λογοπαθολογίας του Πανεπιστημίου Columbia των ΗΠΑ (M.Sc., M.Phil. και Ph.D.). Εργάστηκε ως Επίκουρη Καθηγήτρια στο Montclair State University (1993-1998), στο Τμήμα Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου του Harvard (έως το 2000), καθώς και σε άλλες ερευνητι-

κές και διδακτικές θέσεις στις ΗΠΑ, την Ελβετία και την Ελλάδα. Σήμερα είναι Επιστημονική Συνεργάτις στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και Επισκέπτρια Επίκουρη Καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο Columbia. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα εστιάζονται στον τομέα των διαταραχών λόγου και ομιλίας και ειδικότερα στην περιοχή της αφασίας.

Ο **Αθανάσιος Χρ. Πρωτόπαπας** είναι Κύριος Ερευνητής στο Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου, Ερευνητικό Κέντρο «Αθηνά», όπου ασχολείται με την πρόσληψη του γραπτού και προφορικού λόγου και με τον εντοπισμό μαθησιακών δυσκολιών. Είναι πτυχιούχος Φυσικής του Πανεπιστημίου Πατρών, MS Γνωσιακών Επιστημών και Μηχανικού, καθώς και διδάκτωρ Γνωσιακών Επιστημών του Πανεπιστημίου Brown των ΗΠΑ. Διδάσκει μεταπτυχιακά μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Ο **Παναγιώτης Σίμος** είναι Καθηγητής Αναπτυξιακής Νευροψυχολογίας στο Τμήμα Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης. Είναι κάτοχος Ph.D. από το Πανεπιστήμιο του Southern Illinois (1995) και ειδικεύτηκε στην κλινική νευροφυσιολογία στο Τμήμα Νευροχειρουργικής του Πανεπιστημίου του Texas, όπου και διετέλεσε Αναπληρωτής Καθηγητής. Τα ερευνητικά και κλινικά του ενδιαφέροντα επικεντρώνονται στη νευροψυχολογική και νευροαπεικονιστική διερεύνηση αναπτυξιακών και επίκτητων διαταραχών, καθώς και στη μελέτη της ανάπτυξης ακαδημαϊκών δεξιοτήτων.